СТИПЕНДИЈЕ

ЗА СТУДЕНТЕ И ОСОБЉЕ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА ИЗ СРБИЈЕ КРОЗ ПРОГРАМЕ:

ЕРАЗМУС+, *CEEPUS*

2022/
2023

УСЛОВИ ЗА ПРИЈАВУ

КОНКУРСНИ РОКОВИ

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТА

КАКО СЕ ДОДЕЉУЈУ СТИПЕНДИЈЕ?

Ст

Стипендије
Размене студената и академског особља

Erasmus+
Обогаћује животе, шири видике.

CEEPUS

ФОНДАЦИЈА ТЕМПУС

Пронађи своју СТИПЕНДИЈУ!

ЈА САМ

СТУДЕНТ ОСНОВНИХ СТУДИЈА

...на завршној години студија

да

МАСТЕР ПРОГРАМИ

Ако се пријавиш на **Еразмус мундус заједничке мастер програме** у оквиру Еразмус+ програма, можеш добити пуну стипендију (која може покривати школарину, путне трошкове и здравствено осигурање уз месечни износ стипендије) за неки од преко 150 интердисциплинарних студијских програма који се реализују на најмање два универзитета из различитих европских држава.
стр. 23

не

СТУДЕНТ МАСТЕР СТУДИЈА

...на завршној години студија

да

СТУДЕНТСКЕ ПРАКСЕ И РАЗМЕНЕ

Еразмус+ мобилности ти омогућавају да у другим земљама проведеш 2–12 месеци на студијама на установама с којима твоја високошколска установа има сарадњу кроз Еразмус+ програм, или да обавиш праксу у истом трајању у неком иностраном предузећу, организацији или високошколској установи. Конкурсе за обе врсте мобилности расписује твој универзитет/висока школа/академија на свом сајту. Поред ових, дугорочних програма мобилности, постоје и краткорочни програми мобилности, где спадају комбиновани интензивни програми и краткорочне мобилности студената на докторским студијама а трајање физичког дела мобилности је 5–30 дана.
стр. 5

СТУДЕНТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

... формално запослен на факултету

да

не

ДОКТОРСКИ И ПОСТДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ И ПОДРШКА ИСТРАЖИВАЧИМА

Мобилност на докторским студијама и истраживачки боравци за постдокторанде су могући и у новом Оквирном програму Европске уније за истраживање и иновације Хоризонт Европа (2021–2027) – а посебно кроз његов део **Марија Склодовска–Кири.**
стр. 33

CEEPUS ти омогућава да боравиш на размени у трајању од једног или два семестра на универзитетима средње и југоисточне Европе, или на краћим боравцима до три месеца, са циљем истраживања и писања завршних, мастер или докторских радова. Такође, постоји могућност краћих мобилности ради учествовања на ***CEEPUS*** летњим или зимским школама. Да би могао/ла да конкуришеш за стипендију за студентску размену у оквиру ***CEEPUS*** програма, потребно је да си студираш на високошколској установи и да си завршио/ла прву годину основних студија.
стр. 17

ПРОФЕСОР/АДМИНИСТРАТИВНО ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

МОБИЛНОСТ НАСТАВНОГ И АДМИНИСТРАТИВНОГ ОСОБЉА

Еразмус+ програм обезбеђује финансијска средства за мобилност наставног и административног особља високошколских установа, са сврхом извођења наставе или професионалног усавршавања у академским и другим установама у иностранству. ***CEEPUS*** програм предавачима на државним високошколским установама нуди могућност одласка на мобилности са циљем држања наставе или менторства.
стр. 5–22

И још:

- Више информација о програмима који подржавају мобилност ..... стр. 3
- Волонтирање, омладинске размене у иностранству и друге могућности ..... стр. 29–33
- Додатни ресурси и корисне информације ..... стр. 34–44

ИМПРЕСУМ:

Дизајн и припрема за штампу: Фондација Темпус
Фотографије: *freepik, unsplash*

ПРОГРАМИ КОЈИ ПОДРЖАВАЈУ МОБИЛНОСТ

Erasmus+
Обогаћује животе, шири видике.

Це
CEEPUS програм
универзитетске
размене

CEEPUS
програм универзитетске размене

Еразмус+ је програм Европске уније намењен сарадњи установа и организација у области образовања, младих и спорта, која се остварује на основу финансирања њихових заједничких пројеката. Кроз ове пројекте, учешће у Еразмус+ програму остварују и појединци – **студенти, наставно** и **административно особље,** који имају могућност одласка на мобилност, тј. размене у иностранство. Мобилност подразумева боравак студената, наставног и административног особља с високошколских установа (ВШУ) у Србији у иностранству ради студирања, обављања стручне праксе, извођења наставе и усавршавања.

Актуелни циклус Еразмус+ програма (2021–2027) обухвата сличне могућности за мобилност које су постојале и у оквиру претходног циклуса програма (2014–2020). Поједине установе ће током 2022. године расписивати конкурсе за мобилности појединаца, које се реализују у оквиру пројеката одобрених током претходног циклуса Еразмус+ програма, о чему се кандидати могу информисати из текста конкурса матичне ВШУ. За поменуте мобилности могу важити нешто другачија правила у односу на она која су наведена у овој брошури а која су излистана у претходном издању брошуре „Стипендије" доступне на линку:
https://erasmusplus.rs/wp-content/uploads/2021/04/Stipendije-2020-2021.pdf.

У оквиру пројеката мобилности у високом образовању, студенти ВШУ имају могућност одласка у иностранство ради стицања ЕСПБ или обављања стручне праксе а наставно и административно особље може отићи на мобилност у сврху извођења наставе или професионалног усавршавања. Мобилност се може реализовати у државама чланицама Европске уније и трећим земљама које пуноправно учествују у Еразмус+ програму (Исланд, Норвешка, Лихтенштајн, Северна Македонија и Турска) а у мањем обиму и у осталим земљама Европе и света које не учествују пуноправно у програму.

Поред мобилности студената у сврху студирања и обављања стручне праксе, Еразмус+ пружа и могућност студирања целокупних мастер студија на неком од Еразмус мундус (Erasmus Mundus Joint Masters, EMJM) заједничких мастер програма, који се изводе на европским универзитетима и воде стицању иностране мастер дипломе.

Поменуте могућности које Еразмус+ програм пружа појединцима – студентима и наставном или административном особљу ВШУ у Србији, детаљно су представљене у овој брошури. Уз то, брошура обједињује и неке од ресурса који су доступни научним истраживачима кроз друге програме и видове подршке а представља и основне информације о приликама које Еразму+ програм пружа и другим појединцима – наставницима, ученицима и младима.

Средњоевропски програм универзитетске размене (*Central European Exchange Programme for University Studies, CEEPUS*) омогућава размену студената и наставног особља с државних ВШУ Републике Србије на институцијама у земљама средње и југоистичне Европе. Иако се мобилности у оквиру *CEEPUS* програма одвијају првенствено у оквиру институционалних *CEEPUS* мрежа, одређени број неискоришћених стипендијских месеци може се доделити и кандидатима изван тих мрежа. Ове тзв. *freemover* мобилности се могу спроводити у ограниченом обиму, под одређеним условима и између установа које су прихватљиве за учешће у програму.

CEEPUS није део Еразмус+ програма, већ представља засебан програм заснован на међународном споразуму чије су потписнице осим Србије и Аустрија, Чешка, Мађарска, Пољска, Румунија, Северна Македонија, Албанија, БиХ, Бугарска, Молдавија, Црна Гора, Хрватска, Словачка и Словенија. *CEEPUS* програм је основан 1994. године а тренутно је актуелан трећи циклус спровођења овог програма (*CEEPUS* III) који ће трајати до 2025. године.

Више информација о *CEEPUS* програму универзитетске размене је доступно на:
http://ceepus.rs и www.ceepus.info.

CEEPUS

ЕРАЗМУС+ МОБИЛНОСТ СТУДЕНАТА И НАСТАВНОГ И АДМИНИСТРАТИВНОГ ОСОБЉА

Појединци у оквиру Еразмус+ програма могу одлазити на краће или дуже мобилности (боравке) у иностранство. Могућности за мобилност појединаца зависе од матичних ВШУ те се додатне информације о овим приликама могу пронаћи на веб-сајтовима универзитета, академија струковних студија или високих школа и њихових канцеларија за међународну сарадњу.

За већину Еразмус+ мобилности, ВШУ Србије морају имати успостављену сарадњу са установама из иностранства путем интеринституционалног уговора. У оквиру уговора су дефинисани коме је мобилност намењена (студенти и/или наставно и административно особље) и услови под којима се реализује мобилност појединаца, као што су трајање мобилности, доступне студијске области, нивои студија итд. Важно је нагласити да ВШУ Србије кроз одобрене Еразмус+ пројекте могу да остваре више сарадњи са различитим установама великог броја земаља које учествују у програму, што значи да студенти (особље) обично имају могућност избора.

Мобилност студената, административног и наставног особља кроз Еразмус+ програм је могуће реализовати у земљама које учествују у Еразмус+ програму. Земље учеснице у Еразмус+ програму се деле на пуноправне учеснице, где спадају све државе чланице Европске уније и треће земље придружене програму (Исланд, Лихтенштајн, Норвешка, Турска, Северна Македонија и Србија), и на треће земље које не учествују пуноправно у програму, где пре свега спадају земље региона које окружују Европску унију али и све друге земље света.

Конкурси који се реализују под шифром КА131 у највећој мери обухватају мобилности које се реализују у земљама пуноправним учесницама програма, док се у оквиру КА171 пројеката одлазне мобилности спроводе и у осталим земљама. Висина и обухват стипендије се могу разликовати у зависности од земље у којој ће се мобилност реализовати.

Које све врсте мобилности постоје у оквиру Еразмус+ програма и колико трају?

1. Студентима су доступне следеће мобилности:

- **Студентске размене,** које подразумевају боравак и студирање на некој иностраној ВШУ у трајању 2 – 12 месеци; у оквиру ове врсте мобилности студенти слушају предавања и полажу испите који ће бити признати по повратку на матичну установу у Србији;
- **Студентске праксе,** које такође могу трајати 2 – 12 месеци, студенти могу обављати у неком иностраном предузећу, организацији или на високошколској установи;
- **Комбиноване мобилности**, које уз физички део укључују и обавезну виртуелну компоненту;
- **Комбиновани интензивни програми;**
- **Краткорочне мобилности студената на докторским студијама,** чије трајање може бити од 5 до 30 дана.

Комбиновани интензивни програми подразумевају краткотрајне, интензивне мобилности у којима се примењују иновативни начини подучавања студената уз употребу дигиталних алата. Ови програми поред физичког дела мобилности садрже и виртуелну компоненту а трајање физичког дела мобилности је од 5 до 30 дана.

2. Наставном и административном особљу су доступне следеће мобилности:

- **Мобилност у сврху извођења наставе;**
- **Мобилност у сврху професионалног усавршавања.**

Предвиђено трајање ових мобилности је од 2 дана до 2 месеца за одласке у државе које пуноправно учествују у Еразмус+ програму, односно од 5 дана до 2 месеца за одласке у треће земље које не учествују пуноправно у програму, не укључујући време проведено у путу. Осим тога, наставном и административном особљу су такође доступни комбиновани интензивни програми а трајање физичког дела ових програма је, као и у случају мобилности студената, ограничено на период од 5 до 30 дана.

Шта је све обухваћено Еразмус+ стипендијама?

Еразмус+ стипендија обухвата плаћену школарину и месечни износ којим се покривају трошкови живота током боравка у иностранству. Износ зависи од земље у којој се мобилност реализује и од врсте мобилности. Путни трошкови најчешће нису покривени, осим уколико студенти одлазе на мобилност у неку од трећих земаља које не учествују пуноправно у програму.

Пријавом за мобилност, кандидат се аутоматски пријављује и за Еразмус+ стипендију. У неким случајевима, може се десити да пријава студента за мобилност буде прихваћена али без одобрене стипендије. Студент који прихвати мобилност без стипендије (тзв. Zero grant mobility), има сва друга права и обавезе које имају и студенти са стипендијом.

Финансијска подршка за мобилности наставног и административног особља се разликује од студентске и детаљно је објашњена на страни 8.

1. Студенти

У случају студентских размена, пракси и дугорочних комбинованих мобилности, стипендије за покривање трошкова живота студенти добијају на месечном нивоу а износи зависе од земље у којој се мобилност реализује и дати су у следећој табели:

	Земље у којима се мобилност реализује	Износ стипендије (по месецу)	Покривени путни трошкови
Земље с вишим животним трошковима од Србије	Данска, Финска, Исланд, Ирска, Луксембург, Шведска, Лихтенштајн, Норвешка, Аустрија, Белгија, Немачка, Француска, Италија, Грчка, Шпанија, Кипар, Холандија, Малта, Португал, Швајцарска, Велика Британија, Андора, Монако, Сан Марино, Ватикан, Фарска острва	600€	Не
Земље са животним трошковима сличним као Србија	Бугарска, Хрватска, Чешка Република, Естонија, Летонија, Литванија, Мађарска, Пољска, Румунија, Словачка, Словенија, Северна Македонија, Турска	540€	Не
Треће земље које не учествују пуноправно у програму (осим горенаведених)	Све остале земље које нису наведене	700€	Да

Поред тога, студенти који иду на мобилност у сврху обављања стручне праксе у некој од држава чланица Европске уније и трећих земаља придружених Еразмус+ програму имају право на додатна средства за индивидуалне трошкове у износу 150 евра месечно.

У случају краткорочних мобилности, износи стипендија су исти независно од земље у којој се реализује мобилност а дати су у следећој табели:

Трајање физичког дела мобилности	Износ стипендије (по дану)	Покривени путни трошкови
До 14. дана мобилности (и закључно с тим даном)	70€	Не
Од 15. до 30. дана мобилности	50€	Не

Путни трошкови код краткорочних мобилности нису покривени; изузетак представља покривање путних трошкова студената са смањеним могућностима.

2. Наставно и административно особље

У случају мобилности намењене наставном и административном особљу, укључујући и комбиноване интензивне програме, износи су предвиђени на дневном нивоу и варирају зависно од земље у којој се реализује мобилност. Дневни износи наведени у табели у целини се исплаћују за боравке до 14 дана. Од 15. дана, исплаћује се 70% наведених износа а сама мобилност може трајати најдуже 60 дана.

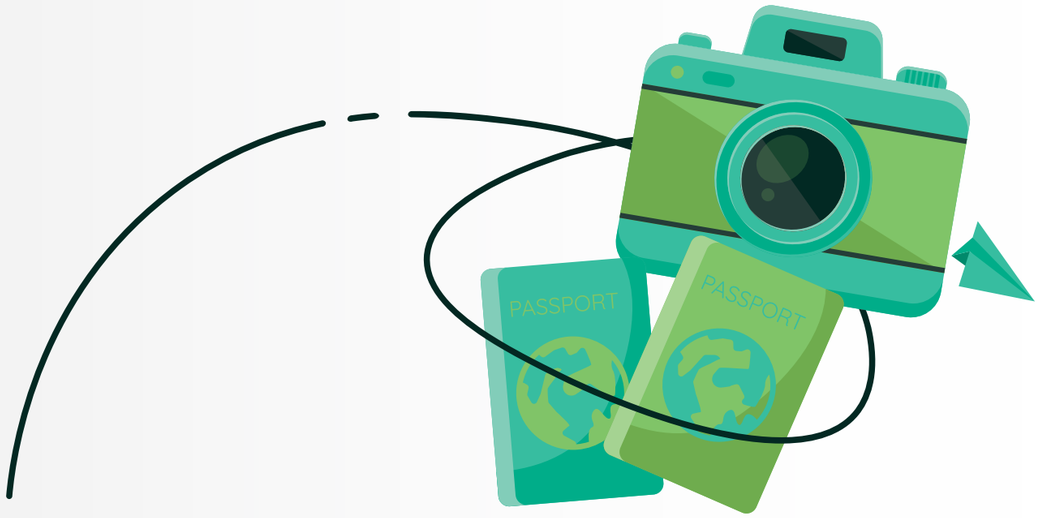

	Земље у којима се мобилност реализује	Износ стипендије (по месецу)	Покривени путни трошкови
Земље с вишим животним трошковима	Норвешка, Данска, Луксембург, Исланд, Шведска, Ирска, Финска, Лихтенштајн, Швајцарска, Велика Британија, Фарска острва	180€	Да
Земље са средњим животним трошковима	Холандија, Аустрија, Белгија, Француска, Немачка, Италија, Шпанија, Кипар, Грчка, Малта, Португал, Андора, Монако, Сан Марино, Ватикан	160€	Да
Земље с нижим трошковима живота	Словенија, Естонија, Летонија, Хрватска, Словачка, Чешка Република, Литванија, Турска, Мађарска, Пољска, Румунија, Бугарска, Северна Македонија	140€	Да
Треће земље које не учествују пуноправно у програму (осим горенаведених)	Све остале земље које нису наведене	180€	Да

3. Путни трошкови

Покривање путних трошкова је могуће у случају мобилности намењене наставном и административном особљу, студентске мобилности ка трећим земљама које не учествују пуноправно у програму и краткорочне мобилности студената са смањеним могућностима.

Износи предвиђени за покривање путних трошкова су унапред одређени и варирају у зависности од удаљености места боравка и места где ће се мобилност реализовати. Студенти који имају право на покривање путних трошкова се могу одлучити за опцију зеленог путовања, тј. путовања еколошким видовима транспорта попут воза, и на тај начин добити на располагање нешто виши износ за покривање путних трошкова.

Растојање у километрима (у једном смеру)	Износ по учеснику (за повратну карту) у еврима	Износ по учеснику у случају зеленог путовања (за повратну карту) у еврима
10 — 99	25	/
100 — 499	180	210
500 — 1.999	275	320
2000 — 2.999	360	410
3000 — 3.999	530	610
4000 — 7999	820	/
8.000 и више	1.500	/

Поред тога, они учесници на мобилности који иначе немају право на покривање путних трошкова, такође могу да одаберу опцију зеленог путовања и добију једнократну помоћ 50 евра, као и до 4 додатна стипендирана дана, чиме могу делимично покрити трошкове превоза.

Увођењем опције зеленог путовања, учесници у Еразмус+ мобилности се мотивишу да одаберу еколошка превозна средства, чиме ће се смањити негативан утицај на животну средину.

4. Студенти са смањеним могућностима

У новом циклусу Еразмус+ програма посебна пажња се поклања особама са смањеним могућностима, како би се на тај начин оне охрабриле да учествују у програмима студентске мобилности. Као особе са смањеним могућностима, програм препознаје: особе са инвалидитетом и хендикепом, особе са здравственим проблемима (тешке и хроничне болести) и особе које имају економске, географске, образовне или културолошке препреке за учешће у програмима мобилности. Студенти који спадају у неку од ових група, а желе да искористе погодности које су намењене особама са смањеним могућностима, уз пријаву на конкурс прилажу додатну документацију којом се потврђује припадност некој од категорија студената са смањеним могућностима.

Додатне информације о категоријама студената са смањеним могућностима, као и потребној документацији, могу се пронаћи на следећој страници:
https://erasmusplus.rs/erazmus-program/ciljne-grupe-za-inkluziju-u-okviru-erazmus-plus-programa/

Студенти са смањеним могућностима имају право на месечни додатак на стипендију у износу 250 евра у случају мобилности у сврху студирања (студентске размене). У случају мобилности у сврху обављања студентске праксе, студенти са смањеним могућностима имају право на два додатка, тј. на горе поменути додатак 250 евра и додатак 150 евра намењен свим студентима који обављају стручну праксу у некој од држава чланица Европске уније и трећих земаља придружених Еразмус+ програму.

Студенти са смањеним могућностима који иду на краткорочну мобилност у иностранство, имају право на покривање путних трошкова, као и на додатак у износу 100 евра у случају да физички део мобилности траје од 5 до 14 дана, или 150 евра, у случају да физички мобилности траје 15—30 дана.

Напомена: Студенти са инвалидитетом и хендикепом се пријављују за стипендију под истим условима као и други студенти, при чему приликом пријаве могу затражити одобрење и за покривање додатних трошкова који се могу односити на: прилагођен смештај, помоћ приликом путовања, медицинску негу, помоћну опрему, адаптацију учила, особу у пратњи и друго. За више информација, студенти се могу директно обратити својој високошколској установи.

5. Који су услови за пријаву?

Општи услов за пријаву на конкурс за мобилност је поседовање статуса студента (за студентске мобилности) или запосленог (за мобилности наставног и административног особља) на ВШУ која расписује конкурс. И у случају студентских пракси, кандидат мора имати статус студента у тренутку пријаве на конкурс али се сама пракса може реализовати и до годину дана након завршетка студија.

У случају мобилности студената у сврху студирања, као и мобилности наставног и административног особља у сврху извођења наставе, неопходно је да матична ВШУ има остварену сарадњу са ВШУ у иностранству на којој би се мобилност реализовала, у виду потписаног Еразмус+ интеринституционалног уговора. У случају студентских пракси и мобилности запослених у сврху усавршавања, најчешће није неопходно постојање интеринституционалног уговора.

Сви остали евентуални услови дефинишу се конкретним конкурсом који објављују високошколске институције и путем којег се студенти (запослени) пријављују за мобилност.

6. На који начин се подносе пријаве?

Пријаве за Еразмус+ мобилности се врше путем јавних конкурса које расписују ВШУ у Србији и који су доступни на сајтовима тих установа (пре свега на сајтовима универзитета, академија и високих школа а понекад и на сајтовима појединачних факултета). У конкурсу се увек дефинишу најважније ставке и услови за понуђену мобилност. На првом месту је увек истакнуто коме је намењен конкурс (студентима или особљу, или и једнима и другима) и која је врста тј. сврха мобилности, за који ниво студија су размене предвиђене, а затим се дефинишу трајање периода мобилности, потребна документација, рок за пријаву, критеријуми за избор кандидата и сл.

7. Који су конкурсни рокови за Еразмус+ мобилност?

Сваки конкурс за Еразмус+ мобилност дефинише и конкурсни рок у којем је неопходно предати назначену документацију. Очекује се да се конкурси углавном расписују један семестар пре него што ће се мобилност реализовати па је препоручљиво на време планирати и пратити информације на сајтовима ВШУ.

8. Који страни језик је потребан за мобилност и на ком нивоу знања?

Сваки конкурс појединачно наводи страни језик на ком ће се реализовати активности током мобилности и прецизира који ниво знања је потребан. У пракси, углавном је у питању енглески; у случају пак земаља у којима се као матерњи говоре велики светски језици (француски, немачки, шпански, италијански), није реткост да се тражи знање тог језика, посебно на основним студијама. Када је реч о нивоу познавања језика, то такође варира у зависности од нивоа студија и земље, али се типично очекује углавном Б1-Б2.

Поред тога, студенти којима се одобри мобилност кроз Еразмус+ програм су у обавези да тестирају своје знање језика на којем ће мобилност бити реализована или језика државе у коју иду. У те сврхе је развијена језичка платформа *Online language support (OLS)*, која служи како за тестирање, тако и за унапређење знања језика који ће се користити током боравка у иностранству. Обавезна процена знања језика преко *OLS* платформе се обавља пре саме мобилности, док је током трајања мобилности могуће похађање језичког курса на истој платформи, што није обавезно, али се охрабрује. Приступ платформи за учеснике мобилности је бесплатан и омогућава га матична ВШУ.

Најчешће потребна документа

У тексту конкурса за Еразмус+ мобилности је увек назначен тачан списак потребне документације. Најчешће тражена документа су

За студенте:

- пријавни формулар;
- CV (углавном у *Europass* формату – више информација на странама 37—38);
- мотивационо писмо;
- писма препоруке (назначен тачан број у конкурсу);
- транскрипт оцена;
- доказ о познавању језика извођења наставе (ближе дефинисан конкурсом; често је довољно доставити потврду да је језик слушан и полаган на факултету а понекад се тражи и формално признат сертификат о познавању одређеног језика);
  у случају мобилности зарад студирања, уговор о учењу (*Learning agreement – Student mobility for studies*) потписан од стране студента и обе високошколске установе, у којем се дефинишу предмети које ће студент на размени слушати и полагати и који ће му бити признати по повратку на матичну установу у Србији;
- у случају мобилности зарад стручне праксе, уговор о учењу (*Learning agreement – Student mobility for Traineeships*) потписују студент, матична високошколска установа и установа/организација у иностранству на којој се пракса реализује, и њиме се дефинише детаљан програм праксе и очекивани исходи учења;
- план истраживања (Research plan) – важи за студенте докторских студија, уколико се на мобилности не слушају предавања, већ реализује истраживачка активност;
- копија претходно стечених диплома и додатака дипломи (за студенте мастер и докторских студија);
- позивно писмо, потписано од стране супервизора с високошколске установе на којој се мобилност реализује (за студенте докторских студија и понекад за студенте мастер студија).

Уговор о учењу ће се ускоро потписивати искључиво путем Еразмус+ мобилне апликације, која је већ сада доступна на интернету.

За наставно и административно особље:

- пријавни формулар;
- CV (углавном у ***Europass*** формату – више информација на странама 37—38);
- позивно писмо универзитета на коме се мобилност реализује;
- у случају мобилности у сврху наставе, уговор о мобилности у сврху извођења наставе (*Mobility Agreement – Staff Mobility for Teaching*), потписан од стране запосленог и обе високошколске установе, у којем се дефинишу циљеви мобилности, као и садржај програма наставе;
- у случају мобилности у сврху професионалног усавршавања, уговор о мобилности у сврху обуке (*Mobility Agreement – Staff Mobility for Training*), потписан од стране запосленог и обе установе, у којем се дефинишу циљеви мобилности, као и план активности које би се реализовале током боравка на установи у иностранству;
- доказ о познавању језика (најчешће енглески, понекад и/или језик земље у којој се мобилност реализује).

И у случају мобилности наставног и административног особља, планирано је да се потписивање уговора обавља искључиво путем Еразмус+ мобилне апликације.

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ ЗА НАСТАВНО, НАУЧНО И АДМИНИСТРАТИВНО ОСОБЉЕ

Процес пријављивања за запослене на високошколским установама подразумева врло сличне кораке онима који су у наставку описани за студенте. Високошколска установа запосленог расписује конкурсе којима се дефинише коме је мобилност тачно намењена (наставно или административно особље), начин пријаве и списак неопходне документације.

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ У 4 КОРАКА - ЗА СТУДЕНТЕ

1. Информиши се на сајту своје ВШУ о томе које су установе и земље доступне за боравак на мобилности у твојој студијској области.

Будући да могућности за студентске размене кроз Еразмус+ програм зависе од сарадњи које твоја ВШУ има са установама из иностранства, ради информисања о томе на којим установама можеш да реализујеш размену, потребно је да у својој матичној установи потражиш информације о томе које су све партнерске установе у иностранству доступне. Свака ВШУ објављује конкурсе за студентске размене на основу уговорене сарадње, а они се објављују пре свега на сајту универзитета, академија струковних студија или високих школа. Имај у виду да понекад твоја ВШУ може имати и посебно дизајниране интернет платформе на којима објављује позиве за мобилност. Рачунај да се конкурси обично расписују један семестар унапред и не заборави да, уколико одмах не пронађеш неки који би теби одговарао, и даље редовно пратиш информације како не би пропустио/ла нове конкурсе.

Када је реч о студентским праксама, матична ВШУ може, али и не мора, да предефинише списак предузећа, организација и установа на којима је могуће реализовати праксу. О овим приликама се такође информиши на веб-сајту матичне ВШУ и имај у виду да се конкурси за студентске праксе обично објављују посебно у односу на конкурсе за студентске размене.

2. Све детаље о потребној документацији, роковима и начину пријаве пажљиво прочитај у објављеном конкурсу.

Сваки позив за Еразмус+ мобилност који објави твоја ВШУ садржаће информације о томе који су услови пријаве, која је неопходна документација, као и детаље о начину и року пријаве. У случају да имаш било каквих питања или недоумица везаних за конкретан конкурс, можеш директно да контактираш с Канцеларијом за међународну сарадњу своје ВШУ, која објављује и администрира ове конкурсе.

3. Припреми неопходну документацију.

Потребну документацију припреми према информацијама које се налазе у конкурсу; у њему ће најчешће бити дефинисани детаљи попут броја писама препоруке које је неопходно доставити, знање ког страног језика је потребно за реализацију мобилности, који тип потврде треба доставити као доказ о знању страног језика и слично. Посебну пажњу потребно је посветити попуњавању Уговора о учењу (Learning agreement). У тај документ ћеш уписати предмете које ћеш слушати на мобилности или компетенције које ћеш стећи на пракси, те је неопходно да се при попуњавању уговора консултујеш са академским координатором на свом факултету (Канцеларија за међународну сарадњу, ESPB координатор, продекан за наставу или међународну сарадњу итд.). Тај уговор је основ за признавање исхода учења (испита или стечених компетенција) по повратку у матичну установу.

4. Пријави се према инструкцијама које су истакнуте у конкурсу.

Сваки конкурс на који се пријављујеш садржи детаље о начину пријаве, али ће, у највећем броју случајева, бити потребно да тражену документацију доставиш на назначену имејл адресу или да се региструјеш на за то предвиђен портал, на који ћеш поставити тражена документа. У будућности ће све прилике за Еразмус+ мобилности бити доступне путем Еразмус+ мобилне апликације, преко које ће се вршити и пријављивање за мобилности. Апликацију можеш да инсталираш већ сада на *Google* или *iOS* продавници!

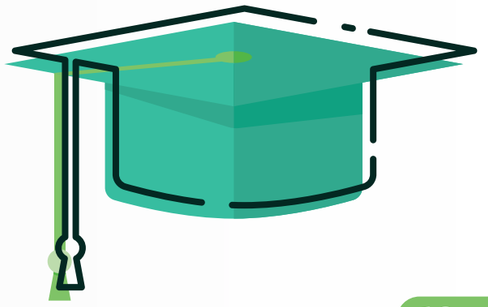

CEEPUS програм

CEEPUS омогућава размене студената и наставног особља унутар мрежа тј. партнерстава које формирају високошколске установе земаља учесница програма из средње и југоисточне Европе. Државе учеснице *CEEPUS* програма осим Србије су Аустрија, Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Хрватска, Чешка, Мађарска, Молдавија, Црна Гора, Северна Македонија, Пољска, Румунија, Словачка и Словенија.

Иако су размене првенствено намењене студентима и наставном особљу са установа које учествују у *CEEPUS* мрежама (мрежна мобилност), одређена квота може бити предвиђена и за *freemover* кандидате, односно за кандидате с високошколских установа изван мрежа.

1. Колико траје мобилност у *CEEPUS* програму?

Трајање мобилности директно зависи од категорије кандидата (студент/предавач), као и категорије мобилности за коју се кандидат пријављује. У зависности од академске сврхе боравка, студенти кроз *CEEPUS* програм могу одабрати дуже боравке ради стицања ЕСПБ, који могу трајати један или два семестра, краткорочне боравке у сврху спровођења истраживања у циљу писања мастер или докторске тезе, који трају до три месеца, или учествовати у тзв. краткорочним екскурзијама, које се односе на боравак на летњим и зимским *CEEPUS* школама а које трају до 6 дана. Наставно особље се увек пријављује у оквиру категорије *Teacher* а трајање мобилности наставног особља је до месец дана.

2. Шта је све обухваћено *CEEPUS* стипендијама?

Свака земља чланица програма стипендира долазне мобилности, односно додељује стипендије кандидатима из других *CEEPUS* земаља, који мобилност реализују у тој конкретној држави. Из тог разлога и обухват стипендије се може разликовати од земље до земље, у складу са економским и другим могућностима сваке државе. Осим новчаног износа, који је обавезни део, стипендија у неким земљама обухвата смештај и исхрану у студентском дому. Детаљније информације о висини и обухвату *CEEPUS* стипендије у свакој земљи, визном режиму за улазак и боравак у земљи, као и смештају, доступне су на сајту www.ceepus.info на страници *CONTACT*.

3. Како се претражују могућности за мобилност кроз *CEEPUS* програм?

Кандидати самостално истражују своје могућности за размену претраживањем *CEEPUS* мрежа на централном сајту програма www.ceepus.info. У зависности од тога где желе да бораве на размени, закључују да ли се пријављују унутар мрежа или као *freemover* кандидати.

Претрага одобрених мрежа за жељену академску годину на сајту програма спроводи се помоћу опције *Find a Network*. Могуће је претраживати мреже према универзитетима који у њима учествују (опција *By University*), или према тематским областима у оквиру којих се мреже спроводе (*By Network*). Уколико се одабере опција претраге према универзитетима, потребно је одабрати академску годину, државу, а потом и матични универзитет, након чега се приказује листа свих мрежа у којима учествује дата установа (универзитет), тј. њен део (факултет, висока школа, смер, департман и сл). На основу самог назива мреже, кандидати могу да закључе којом тематском облашћу се мрежа бави, и на тај начин кандидати могу претраживати оне мреже за које закључе да би могле бити у њиховој области интересовања.

4. Које су врсте и категорије мобилности доступне кандидатима у *CEEPUS* програму?

Пријављивање за мобилност у оквиру *CEEPUS* програма се обавезно реализује путем званичне платформе програма www.ceepus.info. Приликом аплицирања кандидат треба да одабере врсту и категорију своје мобилности.

CEEPUS предвиђа две основне врсте мобилности:

1.

Мрежна мобилност (network mobility) – одвија се у оквиру одобрених *CEEPUS* мрежа за конкретну академску годину. Студент/професор бира мрежну мобилност када и његова матична установа и установа на којој ће се мобилност реализовати (установа домаћин) учествују у раду исте мреже.

2.

Мобилност изван *CEEPUS* мрежа (freemover) – односи се на сваку мобилност између високошколских установа које имају право учешћа у *CEEPUS*-у а у ситуацији када појединачна матична установа (нпр. одређени факултет, смер, департман...) не припада истој мрежи као и жељена установа домаћин.

На основу академске сврхе боравка, студенти се могу пријавити на мобилност у оквиру неке од следећих категорија:

студент (*student*)
намењена је студентима који желе да буду укључени у семестралну мобилност, у циљу стицања ЕСПБ; минимално трајање ове мобилности је три месеца а максимално два семестра;

краткорочни студент (*short-term student*)
намењена је студентима који желе да спроведу истраживање за завршни рад/дисертацију; ова мобилност може да траје до три месеца а најмање 7 дана;

краће екскурзије (*short-term excursions*)
намењене су учесницима кратке групне мобилности (попут *CEEPUS* летње или зимске школе која се увек реализује у оквиру неке од постојећих *CEEPUS* мрежа) а трајање ове категорије мобилности је од 3 до 6 дана.

Наставно особље се увек пријављује у оквиру категорије *Teacher*:

наставно особље *(teacher)*

има обавезу спровођења предавачких или менторских активности на установи домаћину; ова мобилност траје најмање пет радних дана осим у случају кратке групне мобилности (у оквиру *CEEPUS* зимских или летњих школа) када може трајати и три дана.

Поједине државе чланице *CEEPUS* програма кандидатима нуде могућност реализовања мобилности и у виртуелном и/или комбинованом облику. Заинтересовани кандидати више информација могу да пронађу на страници *CONTACT* званичног сајта програма или тако што ће контактирати с Националном *CEEPUS* канцеларијом (НЦК) земље домаћина.

5. Који су услови за пријаву?

Право учешћа у *CEEPUS* програму у овом тренутку имају студенти и наставно особље с државних високошколских установа Републике Србије.

Формални услови за учешће у мрежној мобилности су:

- Кандидат је студент или члан наставног особља на установи која је део мреже у оквиру које би се реализовала мобилност;
- Студент мора да има завршена најмање два семестра студија у тренутку реализације мобилности;
- Наставно особље има обавезу предавачког или менторског рада у земљи домаћину од најмање шест наставних сати за сваких пет радних дана;
- Кандидати морају имати држављанство једне од земаља чланица *CEEPUS*-а или статус редовног студента у једној од земаља чланица *CEEPUS*-а. У случају да студент није држављанин једне од земаља чланица програма, а редовни је студент у некој *CEEPUS* држави на високошколској установи која има право учешћа у програму, треба да приложи потврду о академском статусу (*Proof of Equal Status*).

Чланови наставног особља који не поседују држављанство неке од земаља чланица *CEEPUS*-а такође могу учествовати у *CEEPUS* размени али морају бити стално запослени у високошколској установи која има право учешћа у програму у некој од *CEEPUS* држава учесница програма.

Формални услови за учешће у *freemover* мобилности

Имајући у виду да мреже представљају окосницу *CEEPUS* програма, а да *freemover* мобилности представљају додатну могућност коју програм пружа кандидатима чије установе не учествују у раду мрежа, *freemover* кандидати морају испунити све услове који важе за мрежне кандидате али и уз пријаву приложити додатна документа:

- Студент мора да приложи оверено прихватно писмо од установе домаћина (*CEEPUS: Letter of Acceptance — Student*) и два писма препоруке од матичне установе (*CEEPUS: Letter of Recommendation — Student*);
- Нставно особље мора да приложи оверено прихватно писмо од институције домаћина (*CEEPUS: Letter of Acceptance —Teacher*).

Ова документа кандидати подносе на прописаним обрасцима који су доступни на страници Downloads на сајту www.ceepus.info.

6. На који начин се подносе пријаве?

Све пријаве се врше искључиво на централној *CEEPUS* платформи на адреси www.ceepus.info. Потребно је да се кандидати региструју и да региструју свој налог а након тога покрену и испуне електронску пријаву. У случају мрежних мобилности, кандидати не прилажу додатна документа, док се за freemover мобилности у електронској пријави морају додати и документа описана у одељку о формалним условима.

7. Како тече процес одобравања пријава?

У случају **пријаве за мобилност унутар мрежа,** након што кандидат пошаље пријаву, она се најпре аутоматски прослеђује локалној контакт особи у матичној установи која процењује квалитет пријаве и одлучује да ли је прослеђује даље на одобравање. Након њене номинације, пријава стиже до матичне Националне *CEEPUS* канцеларије (матичне НЦК); када НЦК у Србији провери валидност пријаве, пријава се прослеђује локалној контакт особи у установи домаћину која такође врши проверу квалитета пријаве, након чега се пријава номинује за одобравање или одбија. У случају да локална контакт особа на установи домаћину номинује пријаву, пријава у последњем кораку стиже до НЦК земље домаћина, која доноси коначну одлуку о одобравању или одбијању стипендије.

У случају да НЦК земље домаћина кандидату одобри мобилност, неопходно је да кандидат формално прихвати стипендију у *CEEPUS* систему (када кандидат добије системско обавештење путем платформе о одобреној мобилности).

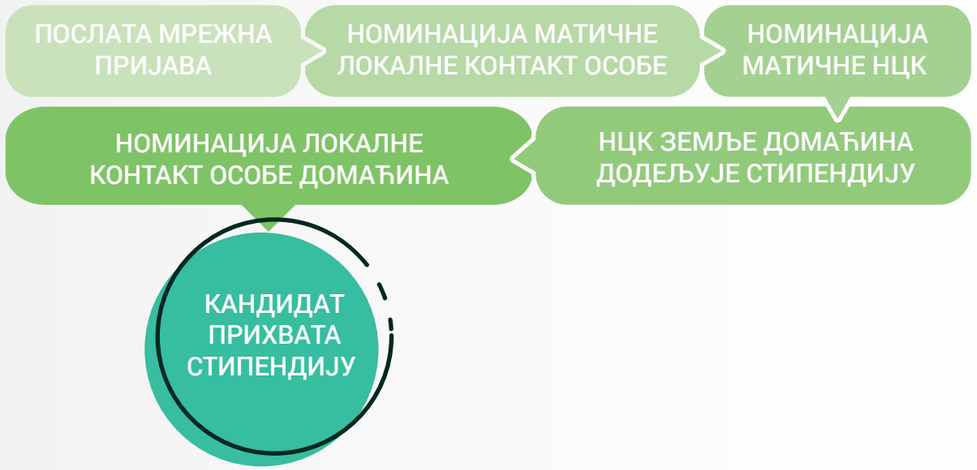

Ток одобравања *freemover* пријаве се разликује од мрежне. Након што *freemover* кандидат поднесе пријаву кроз систем, пријава стиже на одобрење матичној НЦК, након чије номинације пријава долази на коначну одлуку до НЦК земље домаћина. У случају доделе стипендије, неопходно је да кандидат формално прихвати стипендију у *CEEPUS* систему (када кандидат добије системско обавештење путем платформе о одобреној мобилности).

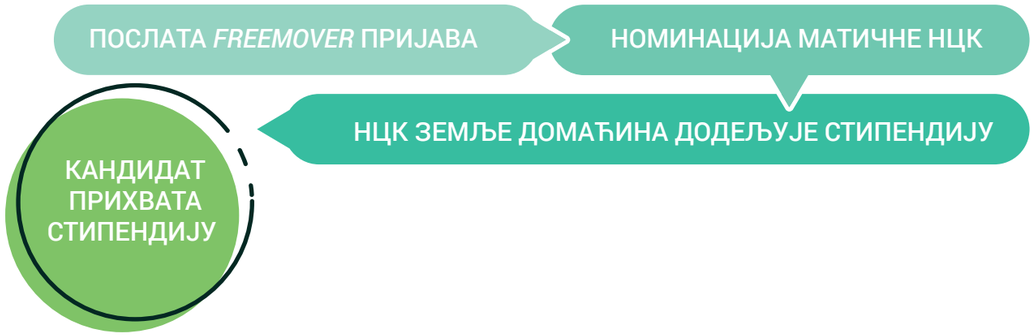

8. Који су конкурсни рокови за CEEPUS мобилност?

У случају пријављивања за мрежне мобилности, електронску пријаву треба послати до **15. јуна за размене које ће се реализовати током зимског,** односно до **31. октобра за боравке који ће се реализовати током летњег семестра.** Конкурсни рок се најчешће отвара почетком маја, о чему су кандидати обавештени путем сајта програма.

Конкурсни рок за ***freemover* мобилности** је отворен од **1. јула до 30. новембра.** Имајући у виду да се *freemover* размене уобичајено одобравају од претходно неискоришћене квоте од мрежних размена након два наведена пријавна рока, *freemover* пријаве се често одобравају за боравке током летњег семестра у већини *CEEPUS* земаља.

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРИЈАВА ЗА *CEEPUS* МОБИЛНОСТ У 3 КОРАКА – ЗА СТУДЕНТЕ

1. Претражи мреже на *CEEPUS* платформи и пронађи жељену установу – домаћина

Уколико пронађеш мрежу у којој учествују и установа на којој студираш у Србији (нпр. факултет или чак смер, катедра/департман) и установа на којој желиш да боравиш на мобилности, пријаву ћеш поднети као мрежну, тј. *network mobility.* Уколико ти је потребно више информација о могућностима за мобилност унутар мрежа (нпр. о предвиђеној квоти за мобилност), можеш се обратити и локалној *CEEPUS* контакт особи у својој високошколској установи или особи у високошколској установи у којој желиш да реализујеш мобилност. И-мејлови свих локалних контакт особа на високошколским установама које учествују у некој мрежи приказују се на страници *FIND* на *CEEPUS* сајту када одабереш конкретну мрежу која те занима.

Уколико пронађеш мрежу у којој се налази установа у коју желиш да одеш, али не и твоја матична установа у Србији, пријаву ћеш поднети као *freemover* кандидат. Пре испуњавања пријаве, ако аплицираш као freemover, потребно је да прибавиш три додатна документа која ћеш придодати својој електронској пријави – прихватно писмо од установе пријема (*CEEPUS Letter of Acceptance*) и два писма препоруке од своје матичне установе (*CEEPUS Letter of Recommendation).* Поменуте обрасце докумената могуће је пронаћи на дну почетне странице *CEEPUS* програма (www.ceepus.info), кликом на опцију *Downloads.*

2. Испуни и пошаљи електронску пријаву.

Уколико већ немаш регистрован налог, потребно је да се региструјеш на www.ceepus.info, кликом на *MY CEEPUS* и унесеш тражене информације. Када се улогујеш на платформу, процес пријављивања покрећеш тако што кликнеш на *Create new application* а на наредној страници је потребно да одабереш да ли се пријављујеш као мрежни или *freemover* кандидат. Након тога је потребно да пратиш даље кораке кроз које те води *CEEPUS Mobility Wizzard,* како би попунио/ла и послао/ла пријаву за *CEEPUS* мобилност. Обрати пажњу да пријаву пошаљеш кликом на дугме *Submit.*

Ако се пријављујеш као freemover, приликом испуњавања и слања пријаве, потребно је да приложиш и додатну документацију. Једино у случају аплицирања за Аустрију, документа за *freemover* пријаве се у апликацију прилажу накнадно (након слања апликације и по добијању обавештења од НЦК те земље о проласку у ужи круг). Статус своје пријаве ћеш моћи да у сваком тренутку пратиш логовањем у *CEEPUS* систем.

3. Након одређеног периода, добићеш обавештење електронском поштом о томе да ли ти је стипендија одобрена или одбијена

Уколико имаш додатних питања у вези са обухватом стипендије или организационим аспектима боравка, увек се можеш јавити НЦК земље домаћина која је задужена за све долазне студенте. Када се улогујеш на свој налог, одмах су ти доступне и информације о правилима *CEEPUS* програма, твојим обавезама као кандидата током мобилности као и информације о контактима НЦК.

Процес пријаве за *CEEPUS* програм за наставно особље истоветан је горе наведеним корацима за студенте. Малу разлику представља једино документација за *freemover* наставно особље у односу на студенте – професори прибављају само прихватно писмо од установе пријема (тзв. *CEEPUS: Letter of Acceptance – Teacher*), не и писма препоруке.

СТИПЕНДИЈЕ ЗА ЦЕЛОКУПНЕ МАСТЕР СТУДИЈЕ: ЗАЈЕДНИЧКИ МАСТЕР ПРОГРАМИ

Поред представљених могућности за студенте, које подразумевају један део студија проведен на мобилности у иностранству, Еразмус+ програм омогућава и добијање стипендија за целокупне мастер студије које, за разлику од мобилности, подразумевају целокупан циклус студија завршен у иностранству и стицање иностране дипломе. Те стипендије се односе на тачно одређене студијске програме који се називају Еразмус мундус заједнички мастер програми (Erasmus Mundus Joint Masters - EMJM).

Програми се називају заједнички јер их заједничким снагама осмишљавају и спроводе високошколске установе (ВШУ) из различитих земаља Европе којима се неретко прикључују и установе и организације из целог света. Настава на овим програмима се обавезно спроводи на неколико ВШУ из минимум две различите државе, а по успешном завршетку програма, студент стиче двоструку, односно вишеструку диплому. За упис и стипендије на овим програмима могу конкурисати студенти из целог света.

1. Како изгледа студирање на једном заједничком мастер програму?

Ови програми најчешће трају две године и изводе се на најмање две, а обично три различите установе које чине конзорцијум програма, од којих је једна и координатор. Конзорцијум подразумева скуп универзитета који су формирали заједнички мастер програм и учествују у његовом извођењу, а установа координатор је универзитет којем су у оквиру конзорцијума поверене неке административне и менаџерске дужности које немају други чланови конзорцијума. То за студенте практично значи промену државе и универзитета најмање једном у току трајања програма, а обично се сваки семестар изводи на другом универзитету. Често програми нуде и могућност обављања стручне праксе у трајању једног семестра те се дешава да студенти промене и три државе током трајања програма. Ови програми се најчешће изводе на енглеском језику, иако то није правило.

2. Колика је стипендија и шта је њоме обухваћено?

Стипендија за заједничке мастер програме подразумева већ плаћену школарину и месечни износ стипендије који студент добија током трајања студија. У зависности од године у којој је одобрен дати Еразмус мундус програм, разликује се и месечни износ стипендије, с тим што у случају старијих програма, за које је предвиђен мањи месечни износ стипендије, постоји и додатак намењен покривању трошкова пута и пресељења, тако да су у оба случаја студентима који добију Еразмус мундус стипендију покривени сви трошкови. За програме одобрене од 2021. године и надаље, месечни износ стипендије је 1.400 евра; њиме се покривају трошкови живота у иностранству, пута и пресељења, као и трошкови издавања визе. За програме одобрене пре и закључно са 2020. годином, месечни износ стипендије намењен покривању трошкова живота у иностранству, износи 1.000 евра, а поред тога студенти добијају и накнаду за трошкове пута и пресељења у висини минимално 1.000 евра по години студија као и покривено здравствено осигурање.

Поред тога, за програме одобрене од 2021. године и надаље, постоји и посебан додатак намењен студентима са хендикепом, који се може искористити за покривање трошкова лица у пратњи, адаптацију радне средине, додатне путне трошкове и слично.

3. Каква се диплома стиче након заједничког мастер програма?

Правила програма подразумевају да студент који је уписан на неки од заједничких студијских програма мора да студира у најмање две институције, што значи да ће по завршетку студија добити заједничку или двоструку/вишеструку диплому. Заједничку диплому, на једном обрасцу, издају све установе у којима је студент студирао у оквиру програма. У случају двоструке/вишеструке дипломе, свака институција студенту издаје посебну диплому коју признају друге високошколске институције у конзорцијуму.

4. Који су конкурсни рокови за пријаву?

Сваки програм с листе заједничких мастер програма има сопствени рок за подношење документације и неопходно га је проверити на сајту датог мастер програма. По правилу, пријаве се подносе једну школску годину унапред. За већину појединачних програма, рокови углавном почињу у септембру или октобру и завршавају се у децембру или јануару за студије које ће почети на јесен.

5. Који су услови за пријаву?

За пријаву за програме, потребно је да је студент завршио или да завршава одговарајуће основне студије које носе најмање 180 ЕСПБ. У одређеним случајевима је неопходно да студент има остварених 240 ЕСПБ, али је то увек назначено на сајту датог мастер програма. Додатни услови могу да постоје за сваки програм појединачно, што је такође потребно проверити на сајту самог програма.

6. Најчешће потребна документа за пријаву на комплетне мастер студије

На сајту сваког Еразмус мундус заједничког програма за који је студент заинтересован, увек је назначен тачан списак потребне документације. Најчешће тражена документа су:

- CV;
- мотивационо писмо;
- писма препоруке (назначен је тачан број);
- диплома (уверење о дипломирању);
- транскрипт оцена;
- званични сертификат о познавању језика извођења наставе на програму (најчешће енглески, тражени ниво *B2—C1* и сертификати: *IELTS, TOEFL*, или одговарајући Кембриџ сертификат).

Каталогу Еразмус мундус заједничких мастер програма се може приступити путем следећег линка:

www.eacea.ec.europa.eu/scholarships/erasmus-mundus-catalogue_en

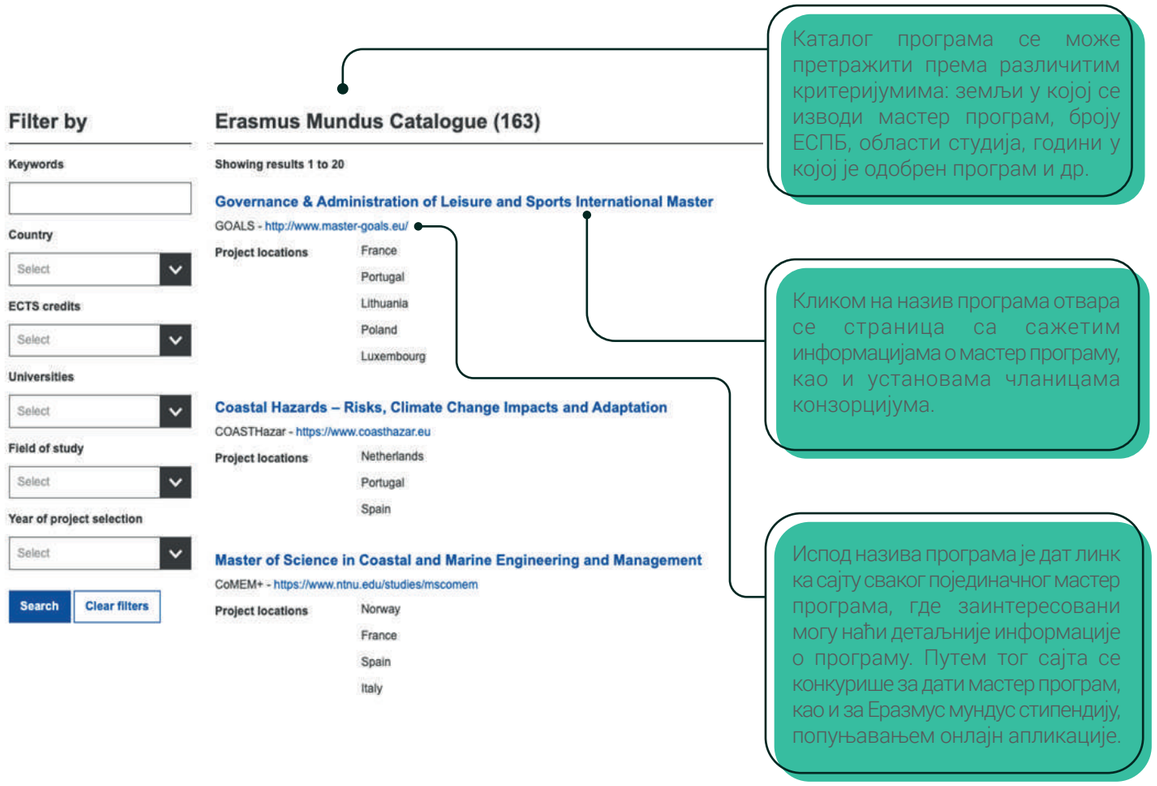

7. Како се додељују стипендије?

Одлуку о прихватању студената на неки од Еразмус мундус заједничких мастер програма доноси конзорцијум програма. Коначну одлуку о расподели стипендија, на основу ранг—листа, доноси Европска комисија. Постоји могућност да студент који се пријавио за заједнички мастер програм буде прихваћен на студијски програм а да притом не добије и стипендију, или буде стављен на резервну листу за стипендију.

Сваки студент се може пријавити на неограничен број програма, а ако буде прихваћен на више програма, мора се одлучити за један. Уколико неко од изабраних кандидата одустане, стипендија се додељује првом следећем најбоље рангираном кандидату с резервне листе.

Честе недоумице

1. Да ли постоји старосна граница за ову стипендију?

Најчешће не постоји старосна граница. Често универзитети врло позитивно гледају на пријаве кандидата који су, осим студија, имали и других професионалних искустава.

2. Да ли у тренутку пријаве морам да имам и уверење о дипломирању или сертификат о познавању енглеског језика?

Мада не треба рачунати на ту могућност, координатори програма су у одређеном броју случајева вољни да дозволе накнадно достављање одређеног дела конкурсне документације. То се пре свега односи на диплому или уверење о завршеним основним студијама, које студент свакако неће имати у тренутку пријављивања ако је на завршној години или је апсолвент, као и на сертификате о знању језика на којем се настава изводи. Уколико студент у тренутку пријављивања не поседује сва потребна документа, треба да контактира с координатором одређеног мастер програма, да изложи своју ситуацију и пита да ли може и под којим условима накнадно да достави део тражене документације. Контакт детаљи координатора доступни су на сајту датог програма, најчешће у одељцима Contact(s) / Contact Us.

3. Коме да се обратим ако имам додатна питања у вези с конкретним мастер програмом?

Све информације о мастер програмима су дате на сајтовима тих програма, путем којих се и врши пријава за Еразмус мундус стипендију. На сајту мастер програма углавном постоји секција са често постављаним питањима (FAQs), где се могу наћи одговори на најчешће недоумице. Поред тога, на сајту се може пронаћи и страница с контактима, путем које је могуће поставити питање везано за конкретан мастер програм, а за све недоумице је могуће обратити се и установи координатору датог мастер програма.

4. Да ли постоји могућност да каталог заједничких мастер програма буде допуњен новим програмима?

Каталог Еразмус мундус заједничких мастер програма ажурира се сваке године, једном годишње, обично у октобру месецу. Каталог тако ажурираног садржаја је важећи за конкурисање за упис на мастер студије у наредној академској години, и до следеће године (следећег конкурсног рока) не допуњава се новим мастер програмима. Садржај каталога, тј. листа доступних мастер програма, делимично се мења сваке године, тако што мањи број старих програма уступа место одговарајућем броју нових програма, док већина програма из претходне године остаје доступна и у наредној.

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА ЗАЈЕДНИЧКЕ МАСТЕР ПРОГРАМЕ У 4 КОРАКА

1.

На списку од преко 150 програма из различитих области, пронађи оне који тебе занимају.

Списак заједничких мастер програма је доступан у каталогу програма који се налази на сајту Извршне агенције за образовање и културу (EACEA). Каталог се ажурира једном годишње, пред отварање конкурсног рока (обично крајем септембра или у октобру) тако што се новоодобрени мастер програми додају на списак, а они којима је финансирање истекло престају да буду део каталога. Преко каталога се приступа сајту појединачног програма, где је могуће пронаћи све конкретне информације о самом програму, начину конкурисања и роковима, као и контакт податке установе координатора.

2.

На сајту сваког појединачног програма провери све информације о програму, потребној документацији и условима за пријављивање.

Будући да је често реч о интердисциплинарним програмима, као и да се често прихватају пријаве кандидата различитих образовних профила, на сајту програма провери да ли се уклапаш у тражени профил.

3.

Уколико имаш конкретних недоумица или твој случај донекле одступа од оног који је описан у конкурсу, слободно се имејлом обрати контакт особи са установе која је координатор датог програма.

Контакт податке координатора можеш пронаћи на сајту самог програма.

4.

Пријави се *онлајн*, креирањем налога и достављањем тражене документације.

Документација се увек прилаже онлајн, с тим што је у неким случајевима неопходно доставити одређена документа поштом.

ОСТАЛЕ МОГУЋНОСТИ ЗА МОБИЛНОСТ

- СТУДЕНАТА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА;
- ИСТРАЖИВАЧА;
- МЛАДИХ;
- НАСТАВНИКА;
- УЧЕНИКА У ШКОЛАМА

- Еразмус+ програм, уз представљене могућности за мобилност које пружа студентима и запосленима на високошколским институцијама, подржава и мобилност студената и младих кроз омладинске размене, мобилности омладинских радника, ученика, наставника и других запослених у институцијама и организацијама формалног и неформалног образовања.
- Будућим докторандима, као и истраживачима, доступни су и други европски програми и алати који подржавају сарадњу у области науке и иновација. Уз све поменуто, и бројни други програми подржавају студирање, даље образовање и усавршавање, како у земљи, тако и у иностранству.

ВОЛОНТИРАЊЕ - ЕВРОПСКА ИНИЦИЈАТИВА ЗА СОЛИДАРНОСТ

Европска иницијатива за солидарност (European Solidarity Corps - ESC) је засебан европски програм **мобилности за младе** који ти омогућава **да волонтираш у организацији у иностранству** и тако стичеш нова знања и вештине, кроз неформално и интеркултурално учење у локалној заједници.

Ко?

Можеш да учествујеш **ако имаш између 18 и 30 година**, без обзира на то да ли си студент/ученик или ниси, да ли имаш претходно искуство, да ли живиш у сеоској или градској средини, какве су твоје економске могућности и сл.

Где?

У локалним организацијама, у некој **од 27 земаља чланица Европске уније, Турској, Северној Македонији, Норвешкој, Исланду и Лихтенштајну.**

Колико дуго?

Можеш да будеш *ESC* волонтер **од 2 до 12 месеци,** током којих ћеш волонтирати 30–38 сати недељно. У мањем броју пројеката, волонтирање може трајати и краће (2 недеље до 2 месеца).

У којим областима?

Организација у којој волонтираш ће те укључити у своје активности, па ћеш **у зависности од типа организације волонтирати у некој од најразличитијих области,** као што су: рад са младима, култура и уметност, заштита животне средине, запошљавање младих, предузетништво, неформално образовање, рад са особама са инвалидитетом...

Колико кошта?

Бесплатно је! Покривени су ти трошкови пута, визе, смештаја, исхране, локални превоз, здравствено осигурање, а добићеш и месечни џепарац, као и друге погодности (попут ментора, учења језика и *ESC* тренинга). Уколико си особа са хендикепом, могу ти бити покривени и посебни трошкови.

Како да учествујеш?

На Европском порталу за младе, пронађи организацију из Србије која ће те послати у иностранство на https://europa.eu/youth/volunteering/organisations_en. Уз помоћ организације која те шаље, пронађи један или више *ESC* пројеката за које си заинтересован/а на https://europa.eu/youth/go-abroad/volunteering/opportunities_en. Контактирај са организацијом из иностранства која спроводи пројекат (самостално или посредством организације из Србије), како би сазнао/ла детаље о пројекту и о могућностима за учешће. Сазнај више о програму и обавезно се региструј у бази потенцијалних волонтера на: https://europa.eu/youth/solidarity_en.

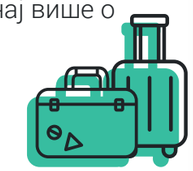

ОМЛАДИНСКЕ РАЗМЕНЕ

Омладинске размене су пројекти мобилности и сарадње између **група младих од 13 до 30 година** из најмање две различите европске земље, које трају од 5 дана до 3 недеље.

Како изгледају размене?

Током размена млади уче једни са другима и једни од других, и то кроз неформални образовни програм – радионице, дебате, симулације, искуствене вежбе, активности на отвореном – који су заједнички унапред припремили и заједнички га спроводе, оснажујући солидарност, демократију и активно грађанство.

Како да учествујеш?

У омладинској размени можеш да учествујеш као део националне групе, преко организације из Србије која сарађује на размени са организацијом из друге европске земље. Група се састоји од најмање четири учесника и омладинског лидера, који им пружа подршку. Важно је да знаш да организације често одређују теме и учеснике омладинских размена унапред, у тренутку пријаве пројекта, па зато није увек лако пронаћи националну групу којој би се прикључио/ла, а која спроводи омладинску размену на тему која тебе интересује. Са друге стране, уколико се у својој локалној заједници са својим вршњацима бавиш одређеном темом, можете да пријавите нови пројекат омладинске размене на ту тему са омладинском групом из друге државе. Више о том процесу сазнај на сајту: https://erasmusplus.rs/mladi/erazmus-projekti-mladi/projekti-mobilnosti-mladi/.

МОГУЋНОСТИ ЗА МОБИЛНОСТ ОМЛАДИНСКИХ РАДНИКА

Поред наведених могућности, омладински радници могу учествовати у међународним активностима попут међународних семинара, тренинга, догађаја за успостављање контаката и сарадње, студијских посета, као и праксе, тј. праћења рада организације из иностранства, која је активна на пољу рада с младима. Оваква мобилност има циљ да се, кроз организацију међународних активности, унапреде постојеће и развију нове компетенције (знања, вештине и ставови) појединаца, организација, институција и других актера који раде с младима. Ове активности могу трајати од 2 до 60 дана (изузимајући време путовања до и од одредишта). На овим активностима нема узрасних ограничења за учеснике. Више информација доступно је на:

https://erasmusplus.rs/mladi/erazmus-projekti-mladi/projekti-mobilnosti-mladi/.

DiscoverEU

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ОСАМНАЕСТОГОДИШЊАКЕ

DiscoverEU иницијатива пружа могућност осамнаестогодишњацима из Србије да путују возом до 30 дана у најмање једну другу земљу која учествује у Еразмус+ програму. Кроз ово путовање млади стичу знања о културној баштини и историји Европе, раде на побољшању својих вештина и отворености ка другим културама.

Како да учествујеш?

Уколико испуњаваш услове, пријави се у оквиру једног од два годишња рока (пролеће и јесен) путем Европског портала за младе https://europa.eu/youth/discovereu и такмичи се за освајање путне пропуснице и картице са попустима. Потребно је да одговориш на неколико питања, унесеш број пасоша/личне карте и поседујеш валидну имејл адресу. Више информација доступно је на поменутом порталу или на сајту Еразмус+ програма у Србији https://erasmusplus.rs/discovereu/.

Ова иницијатива охрабрује учешће и особа са инвалидитетом или неким другим здравственим проблемом. Додатно, млади са смањеним могућностима могу да остваре учешће у DiscoverEU иницијативи и кроз ***DiscoverEU*** пројекте инклузије.

Erasmus+
Обогаћује животе, шири видике.

ПРОШИРИ СВОЈУ ЗОНУ КОМФОРА

#DiscoverEU

МОГУЋНОСТИ ЗА МОБИЛНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ, УЧЕНИКА И ПОЛАЗНИКА КУРСЕВА И ОБУКА У ШКОЛАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА КОЈЕ СЕ БАВЕ СТРУЧНИМ ОБРАЗОВАЊЕМ И ОБУКАМА И ОБРАЗОВАЊЕМ ОДРАСЛИХ

У оквиру програма Еразмус+, запосленима у основним и средњим школама, гимназијама, предшколским установама и другим установама и организацијама активним у области општег, стручног и образовања одраслих, као и ученицима/полазницима курсева и обука у овим секторима, омогућен је боравак на мобилности која се реализује у партнерским школама/установама из земаља Европске уније, Исланда, Норвешке, Лихтенштајна, Северне Македоније и Турске.

Наведене мобилности су главне активности у оквиру пројеката мобилности (КА1). Неопходно је да се оне предвиде у оквиру пројекта који пише и подноси установа. Установе из Србије које желе да шаљу своје особље и/или ученике/полазнике курсева и обука на мобилност, подносе ове пројекте Фондацији Темпус у роковима који су за то предвиђени. Уколико пројекат буде одобрен, установа/организација која је подносилац пројектне пријаве (координатор), добија средства потребна за реализацију пројекта и одређени број својих запослених и/или ученика шаље на мобилност која се реализује у партнерској установи иностранству.

Активности које васпитачи, учитељи, наставници, стручни сарадници, едукатори, директори и други запослени у школама могу да реализују током мобилности су држање наставе у партнерској установи, учествовање на курсевима или обукама као што су курсеви стручног усавршавања, као и активности посматрања на радном месту (job shadowing). Ученици и полазници курсева и обука могу ићи на индивидуалне или групне мобилности у сврху учења и/или обука, кроз похађање наставе и/или праксе.

Осим кроз пројекте мобилности (КА1), мобилност запослених, ученика и полазника курсева и обука могућа је и кроз Еразмус+ пројекте партнерстава (КА2), али у сврху размене добрих пракси између партнерских установа које су део пројекта и развијања планираних резултата пројекта.

Више информација доступно је на сајту Фондације Темпус: www.erasmusplus.rs.

МОГУЋНОСТИ ЗА ДОКТОРАНДЕ И ИСТРАЖИВАЧЕ

Мобилност на докторским студијама и истраживачки боравци за постдокторанде су могући и у актуелном програму Европске уније за истраживање и иновације Хоризонт Европа (2021-2027). Посебно издвајамо програм Марија Склодовска Кири, о коме више можете пронаћи на:
https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu.

За програм Хоризонт Европа у Србији је задужено Министарство просвете, науке и технолошког развоја. За питања и помоћ око избора позива на који можете аплицирати ради истраживачке мобилности, можете се обратити националним контакт особама унутар Министарства, чији су контакти доступни на сајту:

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/support/ncp
(у падајућем менију ***Country(ies)*** потребно је одабрати ***Serbia***).

EURAXESS – ПОРТАЛ ЗА ИСТРАЖИВАЧЕ

Euraxess портал Европске комисије је јединствена, паневропска иницијатива за подршку истраживачима и корисна база могућности за истраживаче који траже ангажман или запослење у Европској унији и шире. Портал омогућава претрагу према индивидуалним потребама истраживача, било да се ради о мобилности ради истраживања, каријерног усавршавања, оснаживања предузетничког и иновативног духа, или повезивања са другим научно-истраживачким институцијама широм Европе. Портал је доступан на:
https://euraxess.ec.europa.eu/.

euraxess
RESEARCHERS IN MOTION

ДОДАТНИ РЕСУРСИ И КОРИСНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Други програми стипендирања и мобилности

Важно је истаћи да програми Еразмус+ и ***CEEPUS*** нису једине расположиве могућности за стипендирано усавршавање и да постоји велики број других програма и стипендија који за циљ имају пружање (финансијске) подршке при наставку школовања и даљем професионалном усавршавању и развоју.

У потрази за подршком, могу се користити различити извори информисања као што су портали и базе који обједињују информације о различитим програмима. Једна од таквих база је и некомерцијална база образовних могућности Obrazovanje.rs (www.obrazovanje.rs/sr) која, уз преглед образовног система и базу акредитованих установа и програма у Србији, нуди и информације о стипендијама за боравак и усавршавање у иностранству, пре свега кроз програме билатералне сарадње, али и друге програме. Програми билатералне сарадње најчешће подразумевају могућност за усавршавање на целокупним студијама (углавном мастер, докторским, постдокторским), а неретко и разменама у оквиру одређеног циклуса студија, током ког је школарина унапред покривена, а постоји и одређен број стипендија за покривање трошкова живота. Неретко се покривају и путни трошкови, а доступне могућности зависе од понуде коју свака земља има и споразума који је остварен са нашом земљом.

Портал ***Study in Europe*** (education.ec.europa.eu/study-in-europe) обједињује практичне информације намењене страним студентима о студирању у различитим европским земљама и води до централних сајтова 33 европске земље које су део ове иницијативе (https://education.ec.europa.eu/study-in-europe/countries).

Уз све поменуто, не треба заборавити на механизме на националном и локалном нивоу које обично кроз програме спроводе за то надлежна министарства и локалне самоуправе (на пример, у Србији, стипендије Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства омладине и спорта, стипендије градова и општина итд.), затим различите конкурсе фондација и задужбина (универзитетских и других), као и стипендије страних влада и фондација. Такође, студенти се увек могу обратити центрима за развој каријере или другим центрима који се баве каријерним вођењем на њиховим високошколским установама и пратити различите сајмове стипендија које такви центри неретко организују.

ОБРАЗОВАЊЕ.рс

База образовних могућности и стипендија

- **Једноставна претрага свих акредитованих установа и програма и конкурса за** стипендије комбиновањем различитих критеријума и категорија;
- Национална база **проверених и званичних информација,** које су у складу са подацима Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању;
- **Некомерцијалног карактера** – омогућава непристрасно информисање;
- Информације о доступним билатералним и другим програмима стипендирања;
- Све о образовању на једном месту.

EURODESK

Eurodesk је европска мрежа за пружање бесплатних, квалитетних и проверених информација о могућностима за мобилност младих. *Eurodesk* промовише европске програме мобилности, охрабрује активно грађанство младих и развој политика за младе кроз услуге које пружа и алате које развија.

Контактирај са Националним Eurodesk центром у Србији:

- Посети нас у инфо центру Фондације Темпус у Београду (Теразије 39, I спрат) сваког радног дана од 10-18 часова, без потребе за заказивањем;
- Позови нас путем телефона **011 3342 430** (опција 1);
- Пиши нам на **eurodesk@tempus.ac.rs** или **info@tempus.ac.rs;**
- Посети наш сајт **https://eurodesk.rs/.**

Као један од 38 националних *Eurodesk* центара широм Европе, Национални *Eurodesk* центар у Србији промовише програме Европске уније за мобилност као што су **Еразмус+ и Европска иницијатива за солидарност.** На тај начин се млади, студенти и омладински радници директно могу информисати о могућностима за одлазак на омладинске и студентске размене, праксе, волонтирања, семинаре, тренинге и друге видове учења и усавршавања у иностранству доступне у оквиру ових програма. *Eurodesk* младима из Србије такође пружа **проверене информације и о другим програмима и могућностима** – пројектима, догађајима, платформама, конкурсима које спроводе различите организације, институције, фондације, мреже и иницијативе, као и информације о доступним видовима финансијске подршке за учење и усавршавање.

Детаљне информације о бројним могућностима за мобилност младих, студената и омладинских радника можеш пронаћи и у нашој брошури *Мој Eurodesk водич за мобилност,* која је доступна на следећем линку: https://erasmusplus.rs/erazmus-program/publikacije/

Eurodesk мрежа уређује Европски портал за младе, који пружа корисне и практичне информације на теме важне младима, попут образовања, запошљавања, волонтирања, путовања и друго. Преко портала можеш поставити и добити одговор на питања која се тичу могућности за младе у било којој од 36 земаља Европе: https://europa.eu/youth/EU_en

Сви заинтересовани, без потребе за регистрацијом, могу користити *Eurodesk* базу и претраживач могућности за учење и усавршавање, волонтирање, стручне праксе, активно учешће младих у друштву и грантове: http://programmes.eurodesk.eu/

eurodesk OPPORTUNITY FINDER

- Учење и усавршавање
- Стручне праксе
- Активно учешће младих у друштву
- Грантови
- Волонтирање

На Facebook страници *Eurodesk* мреже можеш добити персонализовану услугу информисања и саветовања, а виртуелни саветник *EMA (European Mobility Advisor)* ти је на располагању 24/7 са циљем да ти обезбеди одговоре и усмери на важне информације: https://www.facebook.com/Eurodesk/

eurodesk Србија

EUROPASS

Europass обухвата сет бесплатних и безбедних онлајн алата и информација који помажу појединцима да управљају својим образовањем и каријером. Europass алати омогућавају јасно и доследно приказивање вештина, квалификација и знања на 29 језика, укључујући српски, путем платформе: www.europass.eu.

Нови *Europass* је јединствени електронски портфолио у коме можеш креирати и континуирано унапређивати свој Europass профил, лако припремити своју радну биографију (CV) и пропратно писмо за конкурс, али и чувати сву релевантну документацију у личној библиотеци (различите верзије CV-јева и пропратних писама, дипломе, сертификате и сл.), све уз пуну заштиту личних података.

За пуно коришћење *Europass* могућности, потребна је бесплатна регистрација, али и без ње, можеш користити:

- *Europass* уређивач биографије, који пружа могућност и даје подршку за креирање потпуно нове или ажурирање постојеће биографије избором између различитих визуелних приказа. *Europass* CV можеш користити за пријаву на стипендију, студије, волонтирање, праксу или посао, у земљи и иностранству;
- *Europass* уређивач пропратног (мотивационог) писма који помаже у креирању структурираног, визуелно пријатног и професионалног пропратног писма користећи различите понуђене шаблоне.

Осим тога, *Europass* обухвата и следеће документе, које појединцима издају установе формалног и неформалног образовања:

- Додатак дипломи – издаје се уз диплому високог образовања. Служи да ближе опише стечене квалификације, али и да пружи информације о студирању специфичне за студента коме се издаје - учествовање у ваннаставним активностима, разменама, програмима студентске праксе и слично.
  - Уколико идеш на размену, испити које положиш у иностранству биће уписани у додатак дипломи који добијаш по завршетку студија на матичној високошколској установи;
  - Уколико се пријављујеш за мастер програм, додатак дипломи претходно завршених студија може бити одличан прилог пријави.
- Додатак сертификату – издаје се уз диплому или сертификат након завршеног програма стручног образовања или обуке за стручно занимање и ближе описује стечене стручне квалификације.
- Europass документ о мобилности – сведочи о знању, вештинама и искуствима стеченим током организоване мобилности у другој држави.

www.europass.rs

europass

Europass **CV је препознатљив широм Европе, па многи универзитети препоручују да уз пријаву приложиш баш тај формат биографије.**

euro | guidance

Euroguidance (ЕГ) је европска мрежа за подршку каријерном вођењу и саветовању која промовише европску димезију каријерног вођења и пружа релевантне информације о каријерном вођењу и мобилности.

Активности *Euroguidance* мреже се спроводе кроз националне *Euroguidance* центре који постоје у **35 европских држава.** У Републици Србији, *Euroguidance* центар (https://euroguidance.rs/euroguidance/euroguidance-centar/) је покренут 2013. године као организациони део Фондације Темпус.

У зависности од националних приоритета, активности *Euroguidance* центара се разликују од државе до државе, али сви центри имају три основна циља:

1 промоција европске димензије каријерног вођења
- *Euroguidance* промовише сарадњу свих актера из области каријерног вођења и образовања;
- *Euroguidance* подржава умрежавање каријерних практичара и стручњака из области каријерног вођења и саветовања на националном и међународном нивоу кроз организацију семинара, обука и студијских посета;

2 подршка развоју компетенција каријерних практичара и промоција значаја мобилности за каријерни развој организовањем обука и других могућности за учење и размену

3 пружање квалитетних информација о каријерном вођењу и мобилности
Euroguidance прикупља, публикује и размењује информације о:
- резултатима пројеката, иновативним методама и примерима добре праксе у области каријерног вођења и мобилности,
- могућностима за међународну мобилност,
- образовним системима у европским земљама,
- европским политикама, иницијативама и програмима у областима образовања, каријерног вођења и мобилности.

Истовремено, национални центар организује низ активности за ученике и студенте као помоћ при доношењу одлуке о наредном кораку у каријери о којима можете сазнати детаљније на сајту www.obrazovanje.rs/upis.

Више информација о мрежи и њеним активности можете наћи на сајту www.euroguidance.eu, а о активностима на националном нивоу на сајту www.euroguidance.rs

АЛУМНИ МРЕЖЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ ПРУЖАЈУ ПОДРШКУ СТУДЕНТИМА НА МОБИЛНОСТИ

У оквиру Еразмус+ програма у периоду од 2014. до 2020. године, преко 8000 студената и запослених на високошколским установама у Србији је имало прилику да борави на мобилности или да настави своје студије на заједничким мастер студијама у иностранству.

Као подршку алумнистима програма, Фондација Темпус је оформила мрежу алумниста програма за кориснике из Србије. Такође, Фондација Темпус неретко учествује у организацији догађаја који за циљ имају окупљање стипендиста, њихово информисање и умрежавање, као и размену информација и искустава са колегама алумнистима који су били на разменама или студијама у иностранству. Уколико сте алумниста Еразмус+ или Еразмус Мундус програма и желите да постанете део алумни мреже Фондације Темпус, пишите нам на alumni@tempus.ac.rs.

Уз поменуту мрежу, постоји велики број организација које окупљају стипендисте и алумнисте ових програма и које за заједнички циљ имају њихову лакшу интеграцију током и након периода мобилности или студија у иностранству. Неке од таквих међународних организација су:

- **ESN** (Erasmus Sudent Network, www.esn.org) – постоји у великом броју европских земаља и пружа подршку студентима на мобилности;
- **EMA** (Erasmus Mundus Association, www.em-a.eu) – окупља студенте Еразмус Мундус заједничких мастер програма из целог света;
- **ESAA** (Erasmus+ Student and Alumni Association, www.esaa-eu.org) – спроводи активности посвећене студентима и алумнистима Еразмус+ програма;
- **WBAA** (Western Balkans Alumni Association, www.western-balkans-alumni.eu) регионално удружење алумниста које окупља студенте који су учествовали у мобилностима кроз Еразмус+, програме Хоризонт 2020, Хоризонт Европа и друге програме који подржавају студије у иностранству.

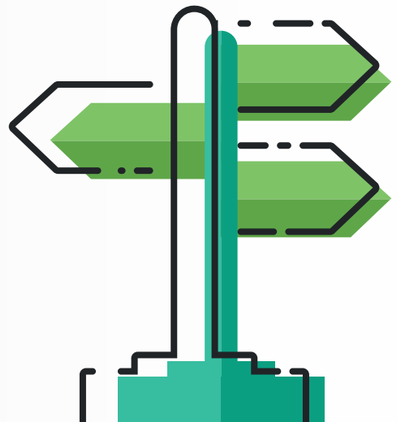

КОНТАКТИ КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	КОНТАКТИ
Универзитет у Београду	bg.ac.rs/sr/saradnja/saradnja.php mobion.bg.ac.rs/	bg.ac.rs/sr/saradnja/kontakti.php
Универзитет у Новом Саду	uns.ac.rs/index.php/c-saradnja/razmena-studenata/programi-razmene/program-erazmusplus-c	uns.ac.rs/index.php/kontakt-cir iro@uns.ac.rs
Универзитет у Нишу	ni.ac.rs/novosti-i-dogadjaji/stipendije-i-konkursi/erasmus	ni.ac.rs/images/univerzitet/Erazmus_kontakt_osobe_2021.pdf mobility@ni.ac.rs
Универзитет у Крагујевцу	kg.ac.rs/erasmus.php	kg.ac.rs/odeljenje_medjunarodna_saradnja.php medjunarodna.saradnja@kg.ac.rs erasmus@kg.ac.rs 034 304 985
Универзитет Мегатренд	international.megatrend.edu.rs/konkursi/	international.megatrend.edu.rs/kontakt/ international@megatrend.edu.rs erasmus@megatrend.edu.rs 011 220 30 06
Универзитет Сингидунум	singidunum.ac.rs/page/mobility	singidunum.ac.rs/page/contact internationaloffice@singidunum.ac.rs 011 3094 041
Универзитет уметности у Београду	arts.bg.ac.rs/medjunarodna-saradnja/mobilnost/	arts.bg.ac.rs/medjunarodna-saradnja/mobilnost/kontakt/ iro@arts.bg.ac.rs erasmus@arts.bg.ac.rs 011 262 4020
Метрополитан универзитет	metropolitan.ac.rs/teme/novosti/	metropolitan.ac.rs/medjunarodna-saradnja/ info@metropolitan.ac.rs mobility@metropolitan.ac.rs 011 203 0885
Универзитет у Новом Пазару	uninp.edu.rs/erasmus/ uninp.edu.rs/category/erasmus-news/	uninp.edu.rs/erasmus/ iro@uninp.edu.rs 020 315 726
Криминалистичко-полицијски универзитет	kpu.edu.rs/cms/saradnja/erasmus-meni/erazmus-novosti	kpu.edu.rs/cms/akademija/erazmus/kontakt-osobe vuk.kulic@kpu.edu.rs andjela.pavlovic@kpu.edu.rs
Универзитет Привредна академија у Новом Саду	privrednaakademija.edu.rs/mobilnost/konkursi.html	privrednaakademija.edu.rs/medjunarodna-saradnja/kancelarija-za-medjunarodnu-saradnju.html iro@privrednaakademija.edu.rs 021 531 020

ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	КОНТАКТИ
Универзитет "Унион" Београд	union.edu.rs/konkursi-za-studente/	union.edu.rs/kontakt/
Универзитет одбране у Београду	uo.mod.gov.rs/cir/690/erazmus-novosti-690	uo.mod.gov.rs/cir/691/erazmus-kontakt-osobe-691 ivan.vulic@mod.gov.rs 011 360 30 57
Универзитет Едуконс	educons.edu.rs/international-cooperation/activities/erasmus-mobility-programs/erasmus-calls/	educons.edu.rs/international-cooperation/activities/erasmus-mobility-programs/contact/ erasmus@educons.edu.rs 021 4893 610
Универзитет "Унион Никола Тесла"	unionnikolatesla.edu.rs/sr	unionnikolatesla.edu.rs/sr/kontakt info@unionnikolatesla.edu.rs 011 269 48 47
АЛФА БК универзитет	alfa.edu.rs/?page_id=16529	projects@alfa.edu.rs 011 260 9754
Академија струковних студија Јужна Србија	akademijajs.edu.rs/	akademijajs.edu.rs/kontakt/
Академија струковних студија Западна Србија	akademijazs.edu.rs/konkursi-za-mobilnost-studenata-i-zaposlenih/	akademijazs.edu.rs/fajlovi/Clanovi%20komisije.pdf ivana.marinkovic@vpts.edu.rs
Академија техничких струковних студија Београд	atssb.edu.rs/open-calls/	atssb.edu.rs/international-office/ imatic@politehnika.edu.rs
Академија техничко-васпитачких струковних студија Ниш	international.akademijanis.edu.rs/news/	international.akademijanis.edu.rs/iro-team/ dejan.blagojevic@akademijanis.edu.rs
Академија струковних студија Шумадија	vts.edu.rs/ ar.asss.edu.rs/ vsar.rs/	office@asss.edu.rs internac@vsar.edu.rs international@vts.edu.rs 034 6701 820
Београдска академија пословних и уметничких струковних студија	bpa.edu.rs/sr-latn-rs/obavestenja/medunarodna-saradnja/624	bpa.edu.rs/sr-latn-rs/kontakti-saradnja info@bpa.edu.rs erasmus@bpa.edu.rs
Академија струковних студија Шабац	akademijasabac.edu.rs/konkurserasmus/	akademijasabac.edu.rs/international-relations-office/ vuleticsanja01@gmail.com
Академија техничко-уметничких струковних студија Београд	atuss.edu.rs/stranica/mobilnost	atuss.edu.rs/sluzba-medjunarodna-saradnja tara.pesic@viser.edu.rs

КОНТАКТИ КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	КОНТАКТИ
Академија струковних студија Београд	assb.edu.rs/obavestenja/	assb.edu.rs/kontakt/ assb.edu.rs/en/international-cooperation-office/ sasa.masic@vhs.edu.rs
Академија васпитачко-медицинских струковних студија	vmscuprija.edu.rs/	vmscuprija.edu.rs/kontakt/
Висока школа струковних студија за образовање васпитача "Михаило Палов" Вршац	uskolavrsac.edu.rs/erasmus-mobility/	uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2021/05/Institutional-Department-for-International-Relations.pdf eugencinci@gmail.com 013 831 628
Висока школа социјалног рада	asp.edu.rs/mobilnost/	asp.edu.rs/contact/ veselin.medenica@asp.edu.rs 011 40 40 839
Висока пословна школа струковних студија у Новом Саду	vps.ns.ac.rs/saradnja/erasmus-koordinator/	vps.ns.ac.rs/saradnja/medjunarodna-saradnja/medjunarodna-saradnja-kontakt/
Висока техничка школа струковних студија Суботица	vts.su.ac.rs/mobility-erasmus	vts.su.ac.rs/mobility-contact mobility@vts.su.ac.rs 024 655 233
Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду	vtsns.edu.rs	vtsns.edu.rs/skola/kontakt/
Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре - Сирмијум, Сремска Митровица	sm-vaspitac.edu.rs/keep-educating-yourself-key-59877-epp-1-2018-rs-1-eppka2-cbhe-jp/	sm-vaspitac.edu.rs/erasmus/institutional-department-for-international-relations.pdf maja.cvijetic@gmail.com 022 621 864
Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду	vaspitacns.edu.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=1563&Itemid=239	vaspitacns.edu.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=2861&Itemid=259 studentskasluzba@vaspitacns.edu.rs nikola.pacek.vetnic@gmail.com
Висока школа модерног бизниса	mbs.edu.rs/erasmus-plus/	mbs.edu.rs/international-cooperation/contacts/ saradnja@mbs.edu.rs 011 41 20 700
Висока техничка школа струковних студија у Зрењанину	vts-zr.edu.rs/	office@vts-zr.edu.rs 023 565 896

ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	КОНТАКТИ
Висока школа за пословну економију и предузетништво	vspep.edu.rs/en/internationalisation/application-and-registration-procedure-for-outgoing-students	vspep.edu.rs/en/internationalisation/center-for-international-cooperation ezorana.nikitovic@vspep.edu.rs
Висока скола струковних студија за информационе технологије	www.its.edu.rs/erasmus/	its.edu.rs/kako-do-its-a-adrese-i-predstavnici-skole/
Висока медицинска школа струковних студија - Милутин Миланковић	vmsmmilankovic.edu.rs/index.php/medjunarodna-saradnja/erasmus-plus/	project@mmilankovic.edu.rs 063 514 500
Висока спортска и здравствена школа струковних студија	vss.edu.rs/en/mobility/ vss.edu.rs/en/	vss.edu.rs/en/international-office/ international.office@vss.edu.rs
Висока школа "Академија за пословну економију" Чачак	ape.edu.rs/index.php/test1/erasmus-policy-statement-3	akademija.cacak@gmail.com 032 345 067 032 330 290
Висока школа за комуникације	viskom.edu.rs/	viskom@viskom.ac.rs 011 26 04 608
Висока здравствена школа струковних студија "Медика"	medika.edu.rs/index.php/international-cooperation/erasmus-news/	medika.edu.rs/index.php/international-cooperation/international-cooperation-office/ erasmus.officemedika@gmail.com
Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера	vsovsu.rs/	visokaskola@vsovsu.rs 024 547 870 024 547 860
Висока пословна школа струковних студија "Проф. др Радомир Бојковић" Крушевац	visokaposlovnaskola.edu.rs/erasmus/erasmus/	visokaposlovnaskola.edu.rs/erasmus/centre-for-international-cooperation/ office@visokaposlovnaskola.edu.rs 037 420 231 037 420 230

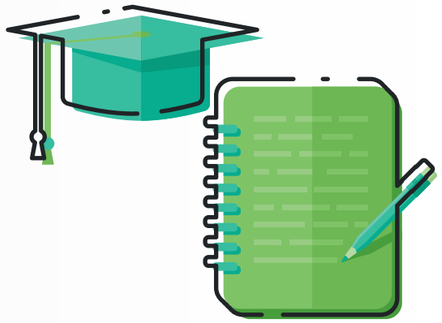

ИНФО ЦЕНТАР

ИНФОРМАТИВНИ ЦЕНТАР ЗА ГРАЂАНЕ

Инфо центар Фондације Темпус континуирано пружа свим грађанима, образовним установама и организацијама релевантне информације о могућностима учествовања у програмима који за циљ имају подршку развоју система образовања и рада са младима.

Поред информација о програму Еразмус+ и начинима учествовања у њему, Инфо центар нуди информације о могућностима за мобилност студената, младих, наставног и административног особља, могућностима за унапређење образовног рада, за каријерно информисање и саветовање, као и о осталим активностима Фондације Темпус које за циљ имају развој система образовања.

https://tempus.ac.rs/sta-radimo/info-centar/

ИНФО ЦЕНТАР

ПРОГРАМ ЕРАЗМУС+

за представнике школа, високошколских установа, омладинских организација и осталих установа и организација

МОГУЋНОСТИ ЗА МОБИЛНОСТ

за студенте, ученике, наставнике, младе (13-30 година), особље високошколских установа...

EUROPASS АЛАТИ

за студенте, незапослене, запослене, ученике...

АКТИВНОСТИ ФОНДАЦИЈЕ ТЕМПУС

за представнике школа, високошколских установа, омладинских организација и осталих установа и организација

ОБРАЗОВНЕ МОГУЋНОСТИ, КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ И САВЕТОВАЊЕ

за студенте, ученике, наставнике, младе (13-30 година), особље високошколских установа...

РЕСУРСИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВНОГ РАДА

за наставнике основних и средњих школа, предшколских установа и школа за образовање одраслих

Овај пројекат се финансира средствима ЕУ

Овај документ је финансиран средствима Европске уније. Публикација одражава само становишта аутора и ни под којим условима се Европска унија или њене институције не могу сматрати одговорнима за садржину документа.

Мејлинг листа

Пријави се на нашу мејлинг листу на сајту www.erasmusplus.rs ако желиш да путем електронске поште добијаш актуелне информације о стипендијама.

Друштвене мреже

Активни смо на друштвеним мрежама *Facebook*, *Instagram* и *Twitter*! Лајкуј наше налоге и буди у току са новостима!

Дођи да се упознамо!

Посети нас у Инфо центру Фондације Темпус у Београду, Теразије 39, I спрат.

Такође, увек нас можеш контактирати мејлом на info@tempus.ac.rs или нас позвати на 011-3342-430 (опција 1).

Фондација Темпус

www.erasmusplus.rs
www.tempus.ac.rs

ЕЛЕМЕНТИ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ ОБРАЗОВАЊА

Erasmus+
Обогаћује животе, шири видике.

CEEPUS

ФОНДАЦИЈА ТЕМПУС